93865 - Bir kimse uykudan geç uyanırsa ve su da soğuk olursa, teyemmüm alabilir mi?

Soru

Bir kimse, gördüğü rüyâ sonucu ihtilam olur da cünüp olarak sabahladı ve işine de geç kaldı. Bu arada hava yağmurlu ve soğuk olduğu için temiz toprakla teyemmüm aldı.
Bu davranışı câiz midir? Bilindiği üzere bu kimse işine geç kalmaktan ve soğuk suyla yıkandığı takdirde hastalanıp helak olmaktan korktu.

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Bir kimse ihtilam olur da kendisinden meni gelirse, namaz kılmak için yıkanması kendisine farzdır. Yıkanmayı bırakıp da teyemmüm alması câiz değildir. Ancak su bulamazsa veya suyu kullandığı takdirde kendisine bir zarar vermesinden endişe ederse, teyemmüm alabilir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلاةِ فاغْسِلُواْ وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُواْ بِرُؤُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَينِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُباً فَاطَّهَّرُواْ وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاء أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لاَمَسْتُمُ النِّسَاء فَلَمْ تَجِدُواْ مَاءً فَتَيَمَّمُواْ صَعِيداً طَيِّباً فَامْسَحُواْ بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَـكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهَّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ [سورة المائدة الآية: 6]

"Ey îmân edenler! Namaz kılmaya kalktığınız zaman (abdestsiz iseniz) yüzlerinizi, dirseklerle beraber ellerinizi yıkayın. Başlarınızı mesh edip aşık kemikleriyle beraber ayaklarınızı yıkayın.Eğer cünüp iseniz, (yıkanarak) temizlenin. Hasta veya yolculuk halinde bulunursanız veya biriniz tuvaletten gelirse, yahut da kadınlarınızla cinsel ilişkiye girmişseniz ve su da bulamamışsanız, temiz toprakla teyemmüm edin. Bunun için de (ellerinizle toprağa vurarak) ellerinizi ve yüzlerinizi bu toprakla mesh edin.Allah (temizlik konusunda) size herhangi bir güçlük çıkarmak istemez

(aksine genişlik ve rahmet olsun diye size teyemmümü mübah kılmıştır). Fakat sizi tertemiz kılmak ve şükredesiniz diye de üzerinizdeki nimetini tamamlamak ister." (Mâide Sûresi: 6)

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- de bu konuda şöyle buyurmuştur:

إِنَّ الصَّعِيدَ طَهُورُ الْمُسْلِمِ ، وَإِنْ لَمْ يَجِدِ الْمَاءَ عَشْرَ سِنِينَ ، فَإِذَا وَجَدَ الْمَاءَ فَلْيَتَّقِ اَللَّهَ, وَلْيُمِسَّهُ بَشَرَتَهُ، فَإِنَّ ذَلِكَ خَيْرٌ. [رواه البزار وصححه الألباني في صحيح الجامع]

"Toprak, on sene su bulamasa damüslümanın abdestidir. Su bulduğu zaman, suyu (abdest alması gerekiyorsa abdest azalarının, boy abdesti alması gerekiyorsa bütün vücûdunun üzerine) döksün.Çünkü o bereket ve ecirdir."(Bezzâr; "Mecme'u'z-Zevâid; c: 1, s: 261. Elbânî; "Sahih-il-Câmi'"; hadis no: 3861'de "hadis sahihtir" demiştir.)

Her kim, cünüp olarak uykudan uyanırsa ve havanın soğuk olması sebebiyle suyu kullandığı takdirde zarar vereceğinden endişe ederse, eğer suyu ısıtma imkânı bulabilirse, namaz vakti çıkacak olsa bile bunu yapması gerekir.Çünkü uyuyan kimse mâzurlu sayılır. Onun için vakit, uykusundan uyandığı vakittir.Onun hakkında bu vakitte namaz kılmasının gerekli olabilmesi için temiz olması şarttır. Eğer suyu ısıtacak bir şey bulamazsa, bu takdirde onun teyemmüm alması câiz olur.

İşe geç kalmaktan endişe etmek ise, yıkanmayı (boy abdestini) terk etmeyi ve teyemmüm almayı mübah kılan şer'î bir özür sayılmaz.

Buna göre teyemmüm almayı mübah gören şer'î bir özrü olmadan teyemmüm alan kimsenin, sorumluluktan kurtulmak için teyemmümle kılmış olduğu namazını tekrar kılması (iâde etmesi) gerekir.

İlmî Araştırmalar ve Dâimî Fetvâ Komitesi'ne şöyle sorulmuştur:

"Hava gerçekten çok soğuk olur da kaptaki su yoğurt gibi donmuş ise, sürahideki su da buz tutmuş ise, örneğin bir insan cünüp olmuş ve yıkanacağı su da kendisini etkileyecek ve ona ateşli bir hastalığa sebep olacaksa ne yapmalıdır?

Bunun üzerine İlmî Araştırmalar ve Dâimî Fetvâ Komitesi şöyle cevap vermiştir:

"Durum zikredildiği şekilde ise, bu kimse, Allah Teâlâ'nın şu emri gereği teyemmüm alır:

وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاء أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لاَمَسْتُمُ النِّسَاء فَلَمْ تَجِدُواْ مَاءً فَتَيَمَّمُواْ صَعِيداً طَيِّباً فَامْسَحُواْ ... بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ ... [سورة المائدة من الآية: 6

"...Eğer cünüp iseniz, (yıkanarak) temizlenin. Hasta veya yolculuk halinde bulunursanız veya biriniz tuvaletten gelirse, yahut da kadınlarınızla cinsel ilişkiye girmişseniz ve su da bulamamışsanız, temiz toprakla teyemmüm edin. Bunun için de (ellerinizle toprağa vurarak) ellerinizi ve yüzlerinizi bu toprakla mesh edin..." (Mâide Sûresi: 6)

Fakat suyu ateşle ısıtma imkânı bulursa, Allah Teâlâ'nın şu emri gereği, suyu ısıtması ve ardından da bu su ile yıkanması gerekir:

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ... [سورة التغابن من الآية: 16

"(Ey mü’minler!) O halde gücünüz yettiği kadarıyla Allah’tan korkun (Allah’tan korkmada güç ve takatinizi harcayın)." (Teğâbun Sûresi:16)

Allah Teâlâ en iyi bilendir.